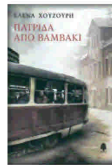

Είδος: Περιοδικό / Κύριο
 Ημερομηνία: Κυριακή, 01-11-2009
 Σελίδα: 14,15 (1 από 2)
 Μέγεθος: 987 cm²
 Μέση κυκλοφορία: Μη διαθέσιμη
 Επικοινωνία εντύπου: 210 7216376
 Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Η Εβραία νύφη
ΝΙΚΟΣ ΔΑΒΒΕΤΑΣ
 ΚΕΔΡΟΣ 2009
 ΣΕΛ. 231,
 ΤΙΜΗ €14,00

Πατρίδα από βαμβάκι
ΕΛΕΝΑ ΧΟΥΖΟΥΦΟΥ
 ΚΕΔΡΟΣ 2009
 ΣΕΛ. 376
 ΤΙΜΗ €17,00

Η αρρώστια των βουνών
ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΟΛΛΙΑΚΟΥ
 ΠΑΤΑΚΗΣ 2009
 ΣΕΛ. 314
 ΤΙΜΗ €15,50

Ο τελευταίος κύκνος
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΑΝΔΟΛΟΣ
 ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ 2009
 ΣΕΛ. 241
 ΤΙΜΗ €16,72

Graffito
ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΤΕΣΙΣ
 ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ 2009
 ΣΕΛ. 168
 ΤΙΜΗ €15,68

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Μυστικά, ψέματα και... παράδοξα

Προτάσεις από την πρόσφατη σοδειά της ελληνικής πεζογραφίας, ενώ ακόμη πολλά από τα «βαριά χαρτιά» της χριστουγεννιάτικης παραγωγής αναμένονται. **Του Κώστα Κατσουλάρη**

Αργά αργά, αλλά πιο τολμηρά από την υπόλοιπη κοινωνία, η πεζογραφία μας έχει αρχίσει εδώ και μερικά χρόνια να αγγίζει κρυμμένες ή απλώς δυσάρεστες πλευρές της ιστορίας μας, επιχειρώντας νέες αναγνώσεις ή και αποκαλύψεις. Γράφαμε στο προηγούμενο φύλλο ότι ο Βασίλης Γκουρογιάννης, με

το μυθιστόρημά του «Κόκκινο στην πράσινη γραμμή» (Μεταίχμιο), άντλησε υλικό και θέμα από μια, σχεδόν, παρθένα για την ελληνική πεζογραφία δεξαμενή – τον «ξεχασμένο» ελληνοτουρκικό

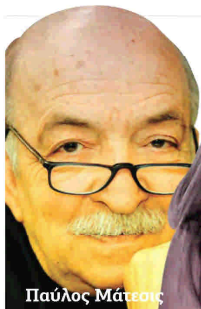
πόλεμο στην Κύπρο το 1974. Στην ίδια κατεύθυνση, με άλλο ύφος και διαφορετικά λογοτεχνικά μέσα, κινείται ο Νίκος Δαββέτας ειδικά στα τρία τελευταία βιβλία του. Με το προηγούμενο, το «Λευκή πετσέτα στο ρινγκ», χρησιμοποίησε την περίοδο των Δεκεμβριανών ως πλαι-

σιο της αφήγησής του, μια από τις πιο τραυματικές και σκοτεινές στιγμές της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας. Στο νέο του μυθιστόρημα, «Η Εβραία νύφη» (Κέδρος) έχει ως ιστορικό υπόβαθρο μια επίσης τραυματική στιγμή της ιστορίας μας, τον εκτοπισμό των Εβραίων κατά τη διάρκεια της ναζιστικής κατοχής, και τον αφανισμό της εβραϊκής κοινότητας – ειδικά της Θεσσαλονίκης, όπου ο εβραϊκός πληθυσμός μετρούσε δεκάδες χιλιάδες. Σήμερα, μια νέα γυναίκα προσπαθεί να συγκεντρώσει στοιχεία για την εμπλοκή του πατέρα της στον αφανισμό των Ελλήνων Εβραίων κι έρχεται αντιμέτωπη με φαντάσματα της ιστορίας και αποσιωπημένα δράματα.

Σε παρόμοιο καμβά, τα δράματα της εμφυλιακής και μετεμφυλιακής Ελλάδας, σπίνει η Έλενα Χουζούφη το δικό της μυθιστόρημα «Πατρίδα από βαμβάκι» (Κέδρος), «συνέχεια», κατά κάποιον τρόπο, του πρώτου της μυθιστορημάτων «Σκοτεινός βαρδάρης» το οποίο είχε ως χώρο δράσης και πάλι τη Βόρεια Ελλάδα, αλλά σε προγενέστερη εποχή. Εδώ, ο κεντρικός ήρωας είναι μεταξύ αυτών που πριν το πέρας του Εμφυλίου (το 1949) έφυγαν πρόσφυγες, στην περίπτωση του στην Τασκένδη. Η αφήγησή πιάνει το νήμα δεκαετιών μετά, όταν ο γιατρός Στέργιος Χ. αποφασίζει να αφήσει πίσω του την καινούργια πατρίδα του και να επιχειρήσει μια δεύτερη, πιο επώδυνη ακόμη «μετανάστευση», ένα ταξίδι επιστροφής στον γενέθλιο τόπο. Εικόνες από το τραυματικό παρελθόν του, όπως και αισθήματα από τον παρόμοιο έρωτά του με μια Ρωσίδα, βγαίνουν σταδιακά στην επιφάνεια, καθώς το τρένο από την Τασκένδη προς τη Μόσχα συνεχίζει την πορεία του...

Σε εντελώς άλλο κλίμα, η Δήμητρα Κολλιάκου, έπειτα από ένα ενδιαφέρον πρώτο μυθιστόρημα («Μαγεία», Εστία) κι ένα απολύτως επιτυχημένο δεύτερο («Θερμοκρασία

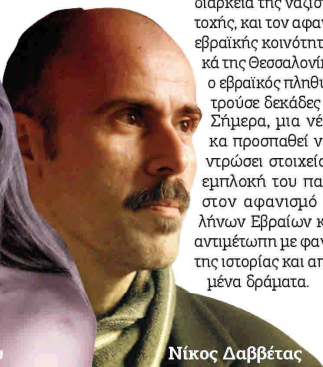
δωματίου», Πατάκης), συγκεντρώνει στην «Αρρώστια των βουνών» (Πατάκης) τρεις νομβέλες, με τη γνώση της υπαρξιακή θεματολογία και ένα ύφος γραφής που δίνει μεγαλύτερο βάρος στην ανάπτυξη των χαρακτήρων παρά στην πλοκή. Κοινός τόπος, ο πόθος, σε διάφορες παραλλαγές. Ο πόθος είναι η ενέργεια που κινεί και το πέμπτο μυθιστόρημα του Στέφανου Δάνδολου «Ο τελευταίος κύκνος» (Καστανιώτης), μια ελεγεία για τα ένοσκα και την άγρια μορφοφία της ερηβείας. Βρισκόμαστε: στη δεκαετία του '80. Η έλευση μιας ιδιαίτερης και έντονα ερωτικής κοπέλας σε ένα γυμνάσιο των νοτιών προαστίων προκαλεί ανατάραξη στους συμμαθητές της, που την ακολουθούν σε μια φρενιτιδα με πολλή μουσική και ακόμη περισσότερα απρόοπτα. Ωστόσο, σε αυτό το κλίμα, μια μαζική αυτοκτονία νέων λίγο πριν από την Πρωτοχρονιά θα σηματοδέψει για πάντα τις ζωές των νέων, οι οποίοι σήμερα, τόσα χρόνια μετά, παραμένουν σημάδι ενθουσίου της ερηβείας τους. Γραμμένο με μπρίο και ταχύτητα, «Ο τελευταίος κύκνος» δίνει μια πειστική εκδοχή για τα φαινόμενα μιας γενιάς (των σημερινών σαραντάρηδων) και το κενό που την έχει σημάδεψε.

Παύλος Μάτεσις

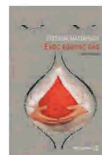

Δήμητρα Κολλιάκου

Νίκος Δαββέτας

Είδος: Περιοδικό / Κύριο
 Ημερομηνία: Κυριακή, 01-11-2009
 Σελίδα: 14,15 (2 από 2)
 Μέγεθος: 987 cm²
 Μέση κυκλοφορία: Μη διαθέσιμη
 Επικοινωνία εντύπου: 210 7216376
 Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Ένας κόμπος όλα
ΕΥΣΤΑΘΙΑ
ΜΑΤΖΑΡΙΑΟΥ
 ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
 2009
 ΣΕΛ. 328
 ΤΙΜΗ €16,00

Μεταξύ σφύρας και Αλιόκμιονος
ΓΙΩΡΓΟΣ
ΣΚΑΜΠΑΡΩΝΗΣ
 ΕΛΛΗΝΙΚΑ
 ΓΡΑΜΜΑΤΑ 2009
 ΣΕΛ. 288
 ΤΙΜΗ €16,00

Το καράβι του θανάτου και άλλες ιστορίες
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ
ΒΟΥΤΥΡΑΣ
 ΤΟΠΟΣ 2009
 ΣΕΛ. 160
 ΤΙΜΗ €13,90

Μια συγγραφέας αυτοπαρουσιάζεται

Η αναπαράσταση

ΛΙΛΙΑ ΚΟΝΟΜΑΡΑ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ 2009

ΣΕΛ. 304, ΤΙΜΗ €15,00

2001: Ο συγγραφέας Ανδρέας Παράσχος εξαφανίζεται. Ένα χρόνο μετά, ένας φίλος του ακαδημαϊκός αρχίζει να γράφει τη βιογραφία του. Μέσα από μαρτυρίες συγγενών και φίλων, αλλά και από μια σειρά επιστολών που είχε ανταλλάξει ο Παράσχος με την ομότεχνή του Έλλη Στεργίου, ανασυντίθεται σταδιακά η πορεία του συγγραφέα που αναμετρείται με τις λέξεις, τα κείμενα, τις ιδέες. Η ακμή και η παρακμή της οικογένειας Παράσχος, η ψυχανάλυση και η τρέλα, η αριστερά, η κατάρρευση του σοσιαλιστικού οράματος, ο έρωτας, οι προδοσίες και οι απώλειες πλέκουν τον καμβά της μυθιστορηματικής αυτής προσωπικότητας. Μια περιπλάνηση στην Ξάνθη των

πλούσιων καινεμπόρων, των πομάκικων χωριών και των θρησκευτικών και κοινωνικών αντιθέσεων, στη Σαμοθράκη, στο Παρίσι και στο Βερολίνο, αλλά κυρίως στις εσωτερικές διαδρομές του Ανδρέα Παράσχος. Μπορεί εντούτοις να ανασταθεί μια ζωή μέσα από σπαράγματα και αφηγήσεις τρίτων; Η προσπάθεια οικοιοθέτησης μιας προσωπικής αλλά και συλλογικής ταυτότητας υπονομεύεται διαρκώς από την πολυφωνία των αφηγήσεων, τις αντανάκλασεις της μνήμης, την αμφισβήτηση των προθέσεων, την πολυπολιτισμικότητα της γενέθλιας πόλης του συγγραφέα και τον κοσμοπολιτισμό του. Μήπως άλλωστε κάθε βιογραφία δεν είναι μυθοπλασία; Και η γλώσσα μέσα σε

όλα αυτά; Είναι άραγε ικανή να νοηματοδοτήσει σήμερα τον κόσμο εκφράζοντας την επιθυμία του ανθρώπου να ανακτήσει τη χαμένη συνοχή του με αυτόν;

Την πλήρη ανατροπή των πάντων φαίνεται να επιδιώκει ο Παύλος Μάτεσις με το καινούργιο μυθιστόρημά του, όπως τουλάχιστον διαφαίνεται από τις διακηρυγμένες προθέσεις του. Στον χώρο της πολιτικής αλληγορίας κινείται το «Graffiti», καθώς ένας θανατηφόρος ιός πλήττει τη Βουλή, ενώ μια σειρά από παράδοξα γεγονότα ακολουθούν: Πιπνά που μεταφέρουν το μίasma σε ουράνια πλάσματα-αγάλματα βγαίνουν από τα μουσεία, ενώ η Αθήνα από μεγαλούπολη των έξι εκατομμυρίων μετατρέπεται σε ανθηρή πεδιάδα έξι χιλιάδων ευτυχισμένων πολιτών. «Ένα αναρχικό, υπερρεαλιστικό μυθιστόρημα, που βεβηλώνει με χιούμορ κάθε αστική πολιτική και ηθική αξία, αναζητώντας την ελπίδα ενός καλύτερου κόσμου στην πλήρη ανατροπή του υπάρχοντος».

Πρωτοεμφανιζόμενη η Ευσταθία Ματζαριδίου, γεννήθηκε το 1965 στην Ορεστιάδα, με σπουδές Φιλολογίας, αλλά και Ψυχολογίας

και Συμβουλευτικής Οικογενειών στη Γερμανία. Με το «Ένας κόμπος όλα» (Μεταίχμιο) πραγματεύεται την ιστορία μιας γυναίκας η οποία, λίγο πριν από την εμμηνόπαυση, μένει έγκυος. Το γεγονός αυτό ανατρέπει όλα τα δεδομένα της μέχρι τότε ζωής της - η πρωίδα θα επιχειρήσει να κάνει μια καινούργια αρχή, αφήνοντας πίσω της «τα συμπλέγματα και τις ενοχές που της φόρτωσε η πατριарχική επαρχιακή κοινωνία όπου μεγάλωσε». Ένα μυθιστόρημα για τη χειραφέτηση, το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση, αλλά και τα στερεότυπα που ταλανίζουν τις σχέσεις μας με τους άλλους και με τον εαυτό μας.

Από την άλλη, ο Γιώργος Σκαμπαρδώνης, έπειτα από δύο μυθιστορήματα με ιστορικό βάθος, με το «Μεταξύ σφύρας και Αλιόκμιονος» (Ελληνικά Γράμματα) επιστρέφει στην τέ-

χνη που τον έκανε γνωστό και αγαπητό, στη μικρή φόρμα, στα διηγήματα. Σε αυτά επανέρχονται «θέματα από το οικείο σύμπαν του συγγραφέα: τα άφεργα μέρη, οι αναδιπλώσεις της μνήμης, οι υπόγειες κρύπτες. Το νερό, η θάλασσα, η υπέρβαση της αντοχής, η απώλεια. Η ειρωνεία του τυχαίου που μεταβάλλει τα πάντα. Τα μεγάλα κατορθώματα που γλυκαίνουν παλιές μαχαιριές. Το κενό, ως μουσική που πυκνώνει και παρηγορεί». Και βέβαια, για μία ακόμη φορά, ο Σκαμπαρδώνης μάς ξαφνιάζει ευχάριστα με έναν τίτλο-λογοπαιγνίο που θα μείνει.

Τέλος, το ενδιαφέρον που εκπλώνεται τελευταία για τον «παραγνωρισμένο» Δημοσθένη Βουτύρα είναι καλοδεχούμενο και απόλυτα δικαιολογημένο. Στο «Καράβι του θανάτου» (Τόπος) έχουμε να κάνουμε με μια ανθολόγηση «μαύρων» διηγημάτων του, από τους έξι πρώτους τόμους των «Απάντων» του. Η επιλογή των κειμένων και η επμέλεια είναι του Βάσια Τσοκόπουλου.